د زړه وینا

د

ګل پاچا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

د الفت ویب پاڼه www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ

مينه او دوستی- صلح کل

د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.

ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډېر لږوي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو ديوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوی دا به په څه نامه شايع کېږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعيض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خيالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتيا! وايي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ويلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګويا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوې.

سيد شمس الدين مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تنها پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر،.خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حا ل، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضلیت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولېدله چې د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې وه.
دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.
دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې او ګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړې ده!
دلته دوه هنره سره یو ځای سوی دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انځور کړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زموږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.
ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.
دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلېږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعا ل دوه ښکلی مظاهر دی.
د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زموږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.
اما د الفت وینا!
دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نڅاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!
زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!
د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.
دی د خاصو خاصو افکارو په پروړښت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وينا کې د نوی دنيا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډو د ښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وينا ځنی ږغېږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکايت کوی، اوهغه څه وايي چې نو رخلق يې نسي ويلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وينا) نوم ږدم.

داځکه چې:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجليات وينم.

رنګينه شعر مې مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وينو رود دی.

کابل. جمال مينه. د اسد څورلسمه ۱۳۴۱

عبد الحی حبيبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادي چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډیرکوښښ شوی دی.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وی چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شی. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کېدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځېدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کېږي. په تېر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دی لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲۴۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه منته

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږیږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آواز په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډېره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترېنه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړیږي.

که چېرې یوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً یې اغیزه څو چنده کیږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورٌعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښی ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپېدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه
۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیک مخ

شاعر........ 1
ښکلا اوهنر........ 1
دصلح نړۍ........ 3
مینه اودوستی........ 5
صلح کل........ 7
ابتکار........ 7
ژوند........ 8
دمونږ دسفریوه خاطره........ 9
دهقانی........ 10
دوطن محبت........ 11
دوطن پالنه........ 12
ګرانه وطنه!........ 13
دوطن خاوره........ 15
سپین غر........ 16
په باغ کښې........ 18
آزادي........ 20
دزړه شکوه........ 21
دژوند ډیوه........ 21
پسرلی راغلی........ 23
دبهارفیض........ 24
دخزان سندره........ 25
دمني خاطره........ 26
په وربل باندې ګرد........ 27
دحسن جلوه........ 28
ملت اومملکت........ 28
لوی افتخار........ 30
ویده کوجر........ 32
ناخاپې کانی........ 33
تنګی اوریا........ 37
عاقبت........ 38
زما حال........ 39
دامیدرڼا........ 40
لمره!........ 40

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن ترانه 42
دافغان ترانه 43
ديووالي ترانه 45
دمعارف ترانه 45
استعمارچيان 47
علم او معنا 47
دپلار توره... 48
نه ځي 49
ښكاري باز 50
زخمي زړه(١) 52
دشاعرنظر 59
څه گورم... 60
غريب ماشوم 61
خوارحسن... 62
همدردي 63
حسن اونظر 64
بډای... 65
ماشوم 66
غزل 67
دنازميرمنې.. 67
په ليلى پسې ځم 69
خومره به ښه وى 69
څه يم 71
زما گناه 71
زما خوب.. 72
انسان 73
څه جوړشوه؟... 75
عدالت... 76
دوه ماموران 77
دحق جذبه.. 79
خاورې اوگردونه... 79
علم اوپوهه 82
سرېتوب... 82
همدردي 83
سياست 83
بې قدري 83

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي.. 84
دروح اطمينان 84
صبر.. 84
ددنيا قانون.. 85
يوسف اوزليخا... 85
فكراومينه 86
آشنايي 86
فكراو كار.. 86
بي خبري... 87
علت اوسبب... 87
دهقانه 88
شعر 88
مات كودړى 88
خوشحالي 89
تور او سپين... 89
شعراو حكمت... 91
سپين او تور ديوان.. 91
حقيقت... 92
ثواب 93
دشاعرشعار... 93
دالفت پيژند ګلوي او ژوند پېښې...أ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي   څه بلبل غوندي ګل پرستي
دعشق اوربانديِ سوی ستي   دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان   دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان   لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعیسی خوښوي   خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي   دښایست بت ته سرټېټوي

له هرقیده آزاد زنداني   دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حیراني   سرکښي فکراوخیال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ربار   خو آرزو ورسره ددیدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار   لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا او هنر

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دیورپ دافریقې که داسیاوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي
دلته فرق دامریکې اود روس نشته

ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي
ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي
پتڼګان ورسره عشق لري هرګوره

دډېوې ځا ی که مسجد که کلیسا وي
ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون د ی

که رباب وي که شپېلۍ وي که داریا وي
ننداروتماشوته به ورځمه

دهرچاپه ساز چې ښکلی په ګډاوي
چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی

که زما وي که دتاکه دبل چاوي
ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک

که دچین وي که دهندکه دبرماوي
په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه

یوله بله متفق اهل معنا وي
ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي
په سپین مخ چې توري زلفې راخورې شي

دښایست دډېوې لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپین سره ښه ښکاري سپین له توره
څه به ښه وي چې یوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هریوګل چې په هر رنګ کښې وي زیباوي
ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګولیدلی لاپخوا وي

دصلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپینو زړونه تورنه وي له توره
کرکه نه وي یوله بله محبت وي
وروړولی صلح صفاوي ښه نیت وي
مرورخلق یوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي
بشري دوستي قایمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي
نژادي توپیرهېڅ نه وي په دنیاکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امریکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوکښې اخوت وي

داخورتګه ساز آواز دهېوادونو
شي یوه ارکسترا د ولسونو

دګېژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحیح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآیین کښې وي راغلی

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرڅوک خپل مسلکونه
چې ونکړي یوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستی کوروي سرترسره
دجنګ ویره شي له زړونونه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تویول دوینوشرم او پېغوروي
شرمنده ذلیل سرتیتی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ شي هرچېرته دصلح بيرغونه
شي په سمه لارروان سياستونه

دانسان زړګی له جنګ اوجګړي تورشي
توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولي کېدل وي شرافت

يوله بله محبت مهرباني وي
د „الفت“ هيله اوفکر جهاني وي

زه له تاځني ځاريږم ته له مانه
که جداهم وي زماآيين له تانه

مينه اودوستي

مينه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډيووته پتنګان راولي

شاه دګدازره ته نژدي کاندي
دخوارجونکړي ته سلطان راولي

که يوپه ځمکه بل اسمان کښي اوسي
ځمکي ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره

په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګېنې مې نیسي

مینه په مابانديې پېریان راولي

ګوره په سپین مخ باندې توري زلفې

توره شپه ځنګه مهرویان راولي

په ښکلومینه دهرچاراځي

خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواو بې وزلو دوستي

سړی په خیراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا

دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي

صلح وسلام امن وامان راولي

یودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره

خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتورو سپین اوسره دوستۍ خاطره

سپین مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستر ګوکور کښې سپين اوتورچي ګوري
درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګی نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسېږه
له دي ټيټې هواپورته له طيران سره اشناشه
دزمان مکان په قيدکښې اوسېدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبندي فکرخاوندو دوهمونو نظربنده!
که ذهني آزادي غواړي له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته دريدلی پي سرکوزی
ځان دي نه دی پيژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چي دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکوريې
بې ايمانه راته ښکاري له ايمان سره اشناشه
چي سرې هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخداې شان سره اشناشه
دجهان تاريخ ته حيرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ يوومٍ هُوَفي شاٌن دی له هرشان سره اشناشه
اور،اوبوسره دي کار دی په خوروترخوژوندې پي
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخې کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنګسه کښې چي وي خونن داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړ دکونډې خریداردی

دیارغېږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهد خوښ په ریاضت دی
عیش عشرت ښځه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهدحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوکل په تنګ قفس کښې ژړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې ښوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیداښې ښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چړې راته تېرې کا
ژوندچي هرځنګه وي ښه دی هرخوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژوندغلامی دې خدای برباد خاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو
غلامان چې پیدانشي باداران به بیچارې کا

دموښن دسفریوه خاطره

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده
مینه پټه چانه نه ده برالاده
ښکلول غیرکښي نیول دنورومخکښې
که په خوښه اورضاوي خه پرواده
په غلانه دي په ښکاره دي یاراني
نه هجران شته نه دهجرتراني
بي ریباره وصالونه شامدام دي
نشته کودې نه تعویذنه شکراني
که په ګل پورې سینه مږي بلبله
که دشونډوښکلول وي یوله بله
نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه
که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني څومره ښه کاردی   هردهقان سړی مالداردی

لري مېړي اوپسونه   شنه پټي اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې   پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو   وینې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته   اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته   خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشیان پیداکړي   داتیاره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبیابان   کړي شاعرته ګلستان

په خوړومېوومرغان   په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه   ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي   که دګلونې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده   که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی   دهقاني څه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی   چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان   آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس   داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر   داښایسته ښکلی زېور

ددهقان دکارحاصل دی   پري پوهیږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تنهاکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زيات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپريم نه وېرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخورې، غورې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې دروم
دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم

يم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غيرت ګټلې شی به ولې کم خورم

دوطن داعتلاتړی يم ځکه
لکه ګل هره شپه څاڅکی دشبنم خورم

زه هغه يم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه
دشيرين وطن په عشق کښې يې نامتورته

په خولوېې دتندې که آبياري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپېتۍ
وبه نه شيندې خوږه مېوه هرلورته

که دبادپشان دې ځان کړ سرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دورورته

دپښې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوخ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی ېې حرکت کړه

تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودې که شوه تویه

په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته

دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پی دي

نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچې اېښی په دې تې درسره خوله ده

هغه خوراو ورورګڼه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره

لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت“ به بېګانه اوپردي خپل کړي

وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زيبايې

جنت دځمکې زړه ددنيا يې

ښاغلی تاج ته دايشيايې

وړدستايلوته په رشتيايې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې

تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګیالی تادی هروخت روزلی

ښه ښه ځوانان دی تازیږولی

کارنامې ستادي تاریخ ساتلی

ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمریان پراته دي ستاپه لمن کښې

تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن ورونوبیاشئ راپورته

دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتورې غږ موتللی هرلورته

څوک تینګېدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي ډېرقوتونه

مونږ لاندې کړي ډېرهېوادونه

ښاغلی نسل دآرین یو

یومومذهب دی دیووطن یو

فخرمویودی لکه یوتن یو

مین په هرګل دخپل چمن یو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ټول قربانېږو
ځای دغیرت دی کله درېږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټی پسې ګرځي څوک په سمه اوغر
دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر
له سپېروخاوروپيداکيږي څه چې غواړي بشر
که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزياربانېدي له توروخاوروزرجوړيږي
دکاريګردلاس تېاکونه ګوهرجوړيږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپيدا
حيف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېديا
ياپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړيا
څه چې لری وايې خلې ته په ګران قيمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپيپونه ګرځول ورپسې
اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې

وری زمونږدې اوشړی اخلوله بل ځنې تل
پوټکی زمونږ دی جوړوي ترېنه بوټونه يوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي يې دپرديوبلبل

هرڅه لروخو ده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغږووسترګې شاوخواوګورو

ښکته اوپورته سمه غرڅپله صحراوګورو

خلق غرونه کيني پکښې راز راز خزانې لټوي

زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خاديې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي

ځمکه که کيني نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نورولـه وسپنې فولاد اوماشينونه جوړکړه

مونږ تري ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپين غر

چاويل چې کوه قاف نه هغه خوا يوه کلا ده

ښاپيريان پکښې اوسيږي پکښې بل شانته هوا ده

پيره داريې يوسپين ديودی ورنه ويره د هر چا ده

څوک پردی نشي ورتللی لاريې سخته ده بېشانه

داقصه مې اوريدلی په يووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهېږم هغه سپین دیو   داسپین غردی ننګرهارکښې

دخیبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل څوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمریوږک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې بې تل ګرځي سپین بازان کوي ښارونه

ښایسته له هروطنه   اوله هرملکه زیبادی

تورنښترې توري زلفې   تک سپین مخ یې دلیلادی

سپین سپېڅلی ښکاره کېږي   ته به وایې سپین سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحرېې له کندوه نمراخېژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلیږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آیینه دپرښتوده

تکه سپینه رڼا بریښي   درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه وریدلی په دې ځای سپېڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګېږي

درنوستورودیوې دي   پکښې هره شپه بلیږي

له صیاده ویره نشته   زرکې خاندي هوسیږي

دپښتون لویه ځانګوده کانوکټونه تیاره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته یې بهیږي جړوبی اوابشارونه
دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه
ښه لمن لري سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه
ښایسته ښې منظرې دي پښتانه یې نندارې کړي
دسپین غره تورې لښکرې دښتروبې پېرې کړي
دامتل دی پښتونکښې په لوی غره دخدای نظروي
دسپین غره دپاسه ځکه تجلی شام وسحروي
نمر لا څرک نه وي وهلی درڼا هلته اثروي

کوه طورغوندې ځلیږي خوافسوس چې موسی نشته
چې الهام ورڅخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو
شین سحراوشوروشرو دمرغانو
په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې
هرطرف ته دبلبلوترانې وې
یومرغه ویل داخومره ښه دنیاده
ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپاښوکښې ژونددپرغنیمت دی

ددې باغ خوږې مېوې څه لوی نعمت دی

مګرویره ده په کارله صیادانو

له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده

ددوی وصف ګوره یسفک الدما ده

یوبندي کړي په قفس کښې چې ویږه

بل په سره اوربانددې نیسي چې کړیږه

کاشکې نه وای پیداشوي انسانان

دادسختوسختوزړونوخاوندان

له بل لوري ورته غرشو داخه وایې

ته چې دغه شینکی بڼ دارنګه ستایې

داخوخپله هسې نه دی پیداشوی

انسان دېرزیاراوزحمت پکښې ویستلی

که انسان نه وی دا باغ وچه میره ده

ښایسته کړی خوانسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کېږي

داګلش په سپیره ډاګ باندې بدلیږي

په جهان کښې که بې رحمه صیادان شته

ورسره ډېرزیارویستونکی دهقانان شته

که یوونې تویوي اوخونرېزي کړي

بل په کارکښې شي خولې عرقرېزي کړي

دیوه لاس کښې که توره اوټوپک دی

دبل لاس ګوره تښاکوځخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومينو ننداړچيانو
هېروئ مه کاراوزياردباغبانانو
دهقانان لري په تاسوډېرحقونه
دهمدوی دلاس پيدادی داګلونه

آزادي

په شړی کښې ښه يم زه آزاد فقير
نه وړېښموکښې چينجی غوندې اسير
په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس يې وي حرير
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد يم
يووېښته به يې ورنکړم په کشمير

په ويجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهير
چې مرغان په هواوينم چرګ په ځمکه
راته ياد داسارت شي بدتاثير
هميشه اسيرمرغه دي خوړل شوي
اوبکې يې بالښت دخان اومير
له لينندی داسارته چې ثوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تير

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته — دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره — دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي — مينه پالونکی آشنايان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم — تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډوميدان جوړشوی — ميدان دفکردجولان نشته

په اديرو به ګلان راشنه شي — په مړوتاثيرنوردباران نشته

په خوله ډېربنه دی زړه يې بنه نه دی — بنه فکر نشته بنه ګمان نشته

مين په ګټه زړه شي دګټې — سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي — دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مريونه

آزاد هوس نه يوانسان نشته

دژوند ډيوه

شپه دوصل وه مجلس وديارانو

دمينو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډيوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتابه و چې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اورباندې نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندې لرې
کړي پيداځانته دروح نورې وزرې

کوم زړه سواندی ورته ویلی ګوره سوزې
ژوندون شه دی په دنیاکښې یوځوروځې

دومره پاتې شه چې ووینې سباته
په رڼاورځ یوځل وګوری دنیاته

پتنګ ووې زه مین په دې رڼایم
له قدیمه په ډیوه باندې شیدایم

زما ژوند لکه ډیوه دځان سیزل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېدل دی

ډیوه هغه وخت ژوندی وي چې بلېږي
مري هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرینه
له سېزلو نه نجات دی زمونږ مرینه

سوزوساز د زندګۍ نه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړینه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراوناره نه ویریږم
دخلیل په شانی سرولمبوته لویږم

پسرلی راغلی

باغوانه زیری مې درباندې پسرلی راغلی
وخت دګلانواوموسم ډېرګلالی راغلی
داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده
که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی
دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی
که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی
بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازیری کوي
چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی
اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې
دفرش دپاره غرو رغوته شنیلی راغلی
بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیایې راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښې ګوره حمل(۱) په غوایی شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړې له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره

په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره

دغوتۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټي سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کور ودان وي له باغوانه سره

---

۱ : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اودګېډی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼي ورځ په ورځ ګوره زېړېږي
سرسبزي اوتازه ګي بېي وبايلله

پاڼي رېږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سېره سېلی ولګېدله

زېړي پاڼي چې رېږي خو رالوېږي
ځکه اخلي رخصتونه يوله بله

هغه پاڼه سېلی وېوره کومي خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغريب تاتوبی نه دی
ګذاره په دي هواکښي شوه مشکله

له کابله د خوارانو کډې ليږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه يې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښي
ته يې ساتي ديخنی له چپاوله

ستااوبه لکه غومبسي چيچل نه کا
ستا هواده بي آزاره معتدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده
دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله

دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي
ګل دې اخلي خراجونه له وربله

بېدايان دې هم هواته هوسېږي
درروان دې ګړنديوکښې په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهاره
برکت اوخيردې زيات شه يوپه سله

زېرنارنج دې په شنوپاڼوکښې داوايي
په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه
راشئ! وګورئ دزېړرنګ عالمونه

داچې باغ کښې طلايي رنګونه وينئ
که پوهېږئ خپل قيمت ښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله
ونوبوټو طلايي کړه جامه خپله

په طلاؤ کښې ډوب شويدي باغونه
په دولت مينه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زېړې پاڼې راتوييږي
سوړتنور دغريبانو پرې تودېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــــه ګرمـــــۍ کښـــــې کـــــه يـــــخ ســـــيورى دراحـــــت و
پـــــه سړوکښـــــې ســـــره لمـــــه ده چـــــې بلېـــــږي

☆ ☆ ☆

کلـــــه ګـــــل کلـــــه مېـــــوه وي پـــــه باغوکښـــــې
کلـــــه ســـــيورى کلـــــه اوروي پـــــه دېروکښـــــې
کلـــــه پـــــانې دي پـــــه کارکلـــــه لرګـــــى
هرڅـــــه شـــــته دي دباغونوپـــــه کوروکښـــــې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خـــاورې شـــومه نـــومې ځـــاى پـــاس پـــه وربـــل شـــه
لـــه دې رشـــکه پـــه ګلشـــن کښـــې مـــړاوې ګـــل شـــه
دلالـــه زرګـــى شـــه تورلـــه ډېـــره غمـــه
لـــه ناکامـــه دصـــحرالورته مايـــل شـــه
نـــرګس زېړشـــه لـــه ارمانـــه شـــينکى بـــاغ کښـــې
چـــې داځـــاى وحـــق زمـــا ولـــې دبـــل شـــه
آســـمان هـــم لـــه قهـــره شـــين شـــه چـــې داولـــې
پـــه معنـــې کښـــې جـــګ لـــه مانـــه يوپـــه سـل شـــه
دعاشـــق بـــرى پـــه عجزاوپـــه نيـــاز دى
چـــاچې کړلـــه ســـرلوېى راتـــه خجـــل شـــه
زاهـــدقرب غوښـــته پـــه زوردعمـــل بانـــدې
همدغـــه عمـــل دده مخکښـــې حايـــل شـــه
داخـــاکي تـــن چـــې چاخـــاورې کړپـــه عشـــق کښـــې
د ,,الفـــت" پـــه ژبـــه داســـې وســـتا يـــل شـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې پې ستا ښه بشروليد

دنرگس سترگې خوستا په لورکړې دي
په گلشن کښې مې چې نن مازديگروليد

نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرگردان مې نسيم هم نن سحروليد

دعشق دام دی هرطرف ته غوړېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظروليد

په طلسم رانه حسن زړگی وړوور
نازمکيزکښې مې دسحراثروليد

راخرگنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوكروليد

دواړه وروځې پې لیندی باڼه پې غشی
مسلح مې نن دحسن افسروليد

لاربښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبروليد

ملت او مملکت

يوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پاڼه پې لايقه دستاينې

خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له يوې خاورې پيداديوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له يوي ويالي اوبه ورته راتللي
په يوه هواکښي ټولي لويېدلي
ددي ټولويوخزان اويوبهار و
ښه اوبدېي وشريک يوبې واکدارو
ځيني جګي ځيني ټيټي کوزوپاس وي
لکه ګوتي ديوه وجوددلاس وي
چامېوه لرله چا ښايسته ګلونه
دچاسيوري و ډېرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمنې اوناک توپيرله ورا معلوم و
له يوه سره لويي وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وي پکښې خوروازه

هرمرغه موېژانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و يوه چمن کښي
لکه وي چي ولسونه په وطن کښي
هريوبوټی پخپل ځای کښي سربلندو
دباغبان سترګوکښي هريوارجمندو
په حقونوکښي يې نه وه توپير
ماليارو په هري ونې ډېرزهير
يوله بله يې په هرحال کښي شرکت و
په تمامه معنى يوصحيح ملت و
لکه باغ يوملکت وګڼه وروره
پکښي هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډېرې خوباغ يودی که پوهېږې
که کوي بل رنګه فکرډېرغولېږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه ورونه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غږونه بېل خويونه
مګر دواړه اوسېدونکی دیوکور وي
دیوې سترګې په کورکښې سپین اوتور وي

لوی افتخار

زمانه ږدي په هغه سردافتخارتاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېرې لویې قربانۍ پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېرېدي خوهرکارګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره
داستبداد او استعماردبربادۍ دپاره
دحق ګټلوادخپلې آزادۍ دپاره
دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړۍ دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادۍ مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی
دهرچامرګ دشجاعت اوعشق يادګارنه دی
دپتنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هيڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصـــــورمرګ بــــه ســـــتایل کېـــري پـــه دنیاکښـــــې مـــــدام

پــــه هرنظرکښـــــې بــــه حقیــــروي مــــرګ او ژونـــــدد غـــــلام

پـــــه ځــــان وژلوکښــــې ژونــــدون دنـــــام وننـــــګ وینمـــه

لـــــــوی افتخـــــــاردآزادۍ دپــــــاره جنـــــــګ وینمـــــــه

ډیـــــره شــــــانداره کارنامـــــه پــــه هغــــه درنـــــګ وینمـــه

چــــې دمظلــــوم لاس دظــــالم پـــــه وینـــــو رنـــــګ وینمـــه

هلتــــــــه چــــــې ظلــــــم، تجــــــاوز، فرعونیــــــــت وي ولاړ

پــــــه مقابــــــل کښـــــې پـــــې همـــــت، ننــــګ وغیـــــرت وي ولاړ

حقیقـــــــت تـــــــریخ دی مګـــــــرزه انکـــــــارکولی نشـــــــم

جهـــــان مـــــې وینــــي چــــې زه ځــــان قربــــانولی نشـــــم

دپښـــــــتنو درانـــــــه نومونـــــــه ښـــــــه ســــــاتلی نشـــــم

دپنجـــــابي مخکښــــــې پــــــه برېتــــــولاس وهلــــــی نشـــــم

ډېرپورتـــــــه ګـــــــورم چـــــــې دپلارنیکـــــــه یادګارتـــــــه ګـــــــورم

ډېرښــــــکته ګـــــورم چـــــې خپـــــل تیـــــټ ژونـــــداو روزګارتـــــه ګـــــورم

اوس لـــــــه پښـــــــتو نـــــــه دچـــــــاویره دچاډارنشـــــــته

هغـــــــه غیــــــرت هغـــــــه هیبــــــت هغـــــــه وقارنشـــــــته

پـــــــه زروتنوکښـــــــــې یـــــــوتن هـــــــم فداکارنشـــــــته

ځکــــــه پـــــــه حـــــــق دپښـــــــتنو بانـــــــدې اقرارنشـــــــته

هغـــــه بـــــه څـــــه وي چـــــې خپـــــل حـــــق پـــــه چـــــاملی نشـــــي

یادخپــــــل حـــــــق دپــــــاره ځــــــان قربــــــانولی نــــــه نشـــــي

پــــــــه باجوربانــــــــدې راغلــــــــی څــــــــه بلاوینمـــــــــه

لــــــــه باجورنـــــــه جـــــــوړه شـــــــوی کربلاوینمـــــــه

پــــــه پــــــاک نامــــــه ډېــــــره ناپاکــــــه نارواوینمـــــه

دبـــــــل پـــــــه زورمســـــــته مغـــــــروره مارشــــــالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړیو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لږ نیمګړی وینم
دغه دتېروخت توریالی څه قدرسترۍ وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګڼوځنګلوکښې په شنو دروکښې
یو دوه ګوجرومېښې پوولې
هریوه خپلې مېښې روزلې
نه یې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښوخارو
دشپې به هم لاوینش اوبېدارو
پس له خوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زیات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې روڼولې
شپې یې په ویښه سباکولې

وروسته دخوشپوله بیدارۍ نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه

خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندې

یوتن خوب وېوړنصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو

د دواړومېنې وزیرېدلې
سپوږمۍ اوستورووړته کتلې

چې ویښ ګوجرکړې مېښ کتې ته ټولې
له خپلومېنولاندې راټولې

څه یې چې ټول کړه هغه یې خپل شوه
نرکټې واړه دهغه بل شوه

هغه چې ویښ شوساله خوبه
ویې لیدله دارنګه لوبه

تپوس یې وکړله خپل ملګرۍ
دامې په برخه څه رسېدلې

داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده

ملګرې ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکټې راوړینه

څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بیامتلونه

ناڅاپي کانی

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی
ښه مې کړی خوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي
بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی
په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم
یوناڅاپه راځي کاڼی له هوا
نلري دبې ګناهوخه پروا
لوېږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر
بې سببه رسېږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر
ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن
بل پري غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړي له تقدیراوله آسمانه
تا به هم کله وي کاڼی غورځولی
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی
درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل
کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام
بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسېږي درته هرڅه لړاوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه یاهېر

ته يې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه يې دتقديرله پټ حكمته

بدمدام درته له خپل لاسه رسېږي
اورله خپلې لمن شامدام لګېږي

ښه رسېږي درته تل له لويه خدايه
چې راضي نشې هېڅكله له همايه

ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقديرپه كارو باندې نېك ګمان شه

چې سړی لږڅه په فكردتحقيق شه
خپلوټولوحركاتوكښې عميق شه

ورپه يادشوه يوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولي ويوكانې له خپل بامه

يوناڅاپه ولوېدلې په چاباندې
چې ولاړوبې خبره تيټ دلاندې

همداكانې وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره يې ډېروګرزولی

چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې يې دی وپرې ويشتلی بې ګناه

لاس يې برنشو موده شوه ډېره تېره
قهريې سوړشووېلې ځه تېره په تېره

زه هغه ومه ويتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وكړم ورته عفوه

نوېې كانې له خپل كوره كړګذار
خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پري لګېږي هغه ثوک چې په خطا

خلق ولي اوځان بولي بې ګناه

دقدرت کارونه واړه دغه شان

په تدبيراوانتظام لري جريان

بې احتياطه که ثوک وکړي حرکت

که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقديره شته هرقسم تلک

دمظلوم انتقام اخلي تل فلک

ته جزاله خپل عمل سره تله

که دې ولي دتفاوت وکړه ګله

ښه اوبدانسان ټول دی په حساب

بې سببه چاته نه رسي عذاب

مکافات وي له عمله ځنې زيات

يوپه لسه لري اجرحسنات

خوجزا دبدونه وي ټېټ وپاس

په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

ثه چې وکړي هغه به ريبي تل

هرثوک اوري په جواب کښې خپل ويل

داحسان جزابه ووينی احسان

دبدی جزابه هم درکړي آسمان

نوردې خوښه چې اغزي کرې ګل

بې کرنې مه کړه طمع دحاصل

تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه

ته دې خپل زړګی دکرد پاره ښه که

پکښې وکره ښه تخم د"الفت"

نو به وينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره یې هم کړه مینه زیاته

تګی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوي ښکلی امسا
د کاغذ په ګل بلبلې نه تولیږي
راشه پرېږده نورکارونه دریا
اورلړونی غوندې سوی اوتک توریې
امیدمه له ره دخپلې زرغونتیا
ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وایه سبا
چې له نوکه ترکوټیه ټول غرض دی
دانسان په نوم یادیږي څه بلا
خپله ګټه اوضررخیروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا
انسان څوک دی زه یې دومره پېژنمه
چې حیوان نه بېلوي ځان په وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ویلو
نوم پري کښیږدي درواا وناروا

عقل ښه دی منطق ښه دی حکمت ښه دی
غول دیوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حیران شم
دادنیاده ګږه وږه تماشا

په حراموناروا سړی ته ورشي
ښه لولۍ اوبې حیاده دادنیا

عاقبت

عاقبت به یې سېلاب داوښکویوسي
چې خواران اوغریبان چاژړولي
نن سبا به داقبال ل له تیلی کوزشي
چاچې ستړی اوستومانه ځغلولي
زمانه به یې دنورو خندنی کا
چې یې هروخت په خوارانو دي خندلي
ښنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي
بلبلان یې چې په باغ کښې کړولي
له دې خړآسمانه هروخت ږلۍ اوري
وړي سېلاب دزمانې واړه ښاغلي
دښایست بهارخو ورځې وي دنیاکښې
بیاله نازه راکوزیږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرڅه تلوني دي پوهيږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپړلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په څوکرته

تېټ وپاس خړاوروښانه ماليدلي

ځکه مازړه بل عالم پورې تړلی

دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه   څومره ډېرکارلرمه
يمه پښيا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه   بېره تلوارلرمه

ملګري تللي زه ويده پاتې بېدياکښې يمه   غره اوصحراکښې يمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه   يوګودی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي   په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه   خداېږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا   هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه   ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال   اودخپل جاه و جلال
زه هيڅ شی نلرم په تېروافتخارلرمه   دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی   زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه   پري اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرڼا

نوی دوردی راغلی   یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي   چې دوخت تقاضاوینم
توره شپه په ختمېدوده   رڼا پې دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرګوره   نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې   نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل   راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی   شاګردان پې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره   ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنږدې دی چې به څه درنه جوړیږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوال دې معلومیږي

سوال دمرګ او دژوند پېښ دی   مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې   نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه   چې نورتول تري ګرېزان دي
لږ څه وغوره سترګې   چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لا خره وینم خاروی ځي له تانه وارندې
ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانديې

لمره!

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکیږي

په رڼا دې زموږ مخه رڼا کیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسمسوردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی

نتیجه ستا درڼا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی

تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته

زمونږ زړوکښې ایښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده

ددې ځمکې هریوبوټی لویوي ته
دباغوخامې مېوي راپخوي ته

لویول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده

سپینې واورې دې اوبه کړې غرورغوکښې
بیادې کړه روان رودونه په شپلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره

دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمرېې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې

ځکه دلته ستا تاثیرله بل هیواده
یوپه لسه وینم زیات دژوندبنیاده!

پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهمداوطن دی

آبادي دبلخ هرچاته ده ثرګنده
له زړو آثاروډکه ده داکنده

نورومونږ ځنې اخیستي تل الهام دی
مونږ ډېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهېده دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
منډی ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ ډېوه په هروخت کښې روښانه
دروېزه کړی هرچازمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه ېپ دي لکه شودېپ دخپلي مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاوري دي زر، تري پیداکیږي ثمر
دی نمک خوردډي وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که ېپ آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددي کاله ده خرابي یولوی پېغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزیارد هرچا جوړیږي ښکلی دنیا
دوطن سترګې منتظري دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاوندیان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرازپورونه لري

بایدچې داحق کړي اداوورووي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ

که یې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لوبیږو په دې مینا مستیږو

خدای دې مدام لري دا باغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلی پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخـــــــــت دې دلتـــــــــه شـــــــان وشـــــــــوکت وي

ننـــــــګ وغیـــــــرت دې زمـــــــــونږ دولـــــــــت وي

دوطــــــــن عشـــــــق دې وي زمـــــــــونږ زړوکښـــــــــې
ځـــــــــــاى دې دده وي دقـــــــــــام لیموکښـــــــــــې

تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي　　　بیـــرغ زمـــــونږ دې لـــوړ پـــه جهـــان وي

افغانســـــــــــتانه تـــــــــــل دې ودان يـــــــــــې

لـــــــــه غلیمـــــــــانو دې پـــــــــه امـــــــان يـــــــې

تـــــه دې ســـــــرلوړى تـــــل پـــــه جهـــــان يـــې

زمـــــونږه ځـــــان يـــــې پـــــه مـــــونږه ګـــــران يـــې

هرځـــــــه بـــــه ځـــــــارکړو ســـــــتا لـــــــه هوانـــــــه

ســـــــــــتاله عزتـــــــــــه لـــــــــــه اعتلانـــــــــــه

تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي　　　بیـــرغ زمـــــونږ دې لوړپـــه جهـــــان وي

پـــــه حـــــــق مـــــــین يـــــــو د حـــــــق پـــــه خوايـــــــو

دښـــــــــــمن دظلــــــــــم دنـــــــــــاروا يـــــــــــو

آزادي ســـــــــــــــــــاتوآزادي ســـــــــــــــــــتايو

ســـــــريه وطـــــــن ږدو پـــــــه ننـــــــګ فـــــــدايو

نـــــــه ظالمـــــــان يونـــــــه مظلومـــــــان يـــــــو

ښـــــــاغلی نســـــــل مـــــــونږ دافغـــــــان يـــــــو

تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي　　　بیـــرغ زمـــــونږ دې لوړپـــه جهـــــان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديوالى ترانه

ديوه وطن اولاديو   تېرله سره په هېواد يو
دافغان په نامه ياديو   بختوري وچي آزاد يو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په يوه نامه ياديږو   په يوه بيرغ ټوليږو
يوله بله نه بېلېږو   په يوه وطن ځاريږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپيمان

آزادي زمونږ لېلاده   آزادي په مونږ شيدا ده
راسره لويه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ويساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تېره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان يو   دعلم پتنګان يو   دجهل دښمنان يو

لښکردمعارف يولوړزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوځوکښې په غیږه دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن رابانديې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوردترقۍ ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو د غیرت په ځای کښې سرورکوو | هم مال وزرورکوو

دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو | ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایي | ملی آیین نه وایي

مونږ خپلوتوروته دسروینوجوهرورکوو | اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ | دافریضه ده زمونږ

دخپلوواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو | دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره | دآزادۍ دپاره

دپښتون کارۍ ځکه لاس کښې توره سپرورکوو | زړه زړور ورکوو

تجاوز نه کووپه نوروباداري نه کوو | ستمګاري نه کوو

دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو | په وطن سرورکوو

دآزادۍ دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي | خواروبرباد دې وي

مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو | آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچيان

جالونه شته دامونه شته باښې لري تازيان لري
پښتونه ستا نيوو لره مارشال دپاکستان لري
سيسۍ ولې هوسۍ ولې وړې وړې مرغۍ ولې
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سيندچې مايان لري
دوسپنوپنجرې لري قفس غونډې کوټې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسيران لري
غرڅه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هيڅ وارېې خطانه درومي پخې سترګې ښکاريان لري
که زاڼې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هيڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري
څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وينوکښې شتکی ډېرمرغان لري

نيول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
ورېتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وينمه صياد دام غوړولی دی
په غرونوکښې ليوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عيب بې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايسته لباس په غاړه دبې علمو

که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی

که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی

چې دبحث مجلس جوړشي رنګ یې ژیړدی

بې کما ل که لري ما ل هرڅومره ډیر

له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی

که اغوستی یې پوټکی دسموروي

خلق یې پېژني له سترګوچې ګیدړدی

چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک

باور وکړه چې له هرچاځني لوړ دی

که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا

د تعظیم او احترام دقدر وړدی

بحر ډک له مرغلرو چوپ روان وي

دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره

په چت کښې وینم زړه توره د پلار

دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار

توریالی نشته چې څه کارترې واخلي

توره بې قدره شي چې نه وي تورمار

له تیکی ډېرعمروتلی نه ده

اوس له نظره غورځولی روزګار

آب وتاب نلري جوهرنلري

بې آبه څکه شوه چې نه ده په کار

یو وخت یې ډېرشان وشوکت درلوده

تېره خنجرونوم یې و ذوالفقار

دغسې نه وه چې داوس یې وینم

په ډېروزړونوکښې یې ایښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلیم سترګه سوزېده ورځینې

په غزاګانو کښې یې نه و مدار

اوس دلرګی په شان په چت کښې ایښی

نه وینې خوب کښې هغه لیل ونهار

هیڅ په کارنه ده وخت یې لاړه تېرشه

خوته یې بوله تاریخي افتخار

چې زماني نه څوک شي روسته پاتې

شي تاریخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

درونـدوالی غرونه ، پښتونواله پښتنونه نه ځي

توروالی شپو نه رڼایې دلمر شغلونه نه ځي

دآزادۍ په لارکښې سراوما ل که لاړشي زمونږ

مونږ پتنګان یوپتنګان بلوډېوو نه نه ځي

څو قرنه کېږي توره لاس کښې د افغان وینمه

د تورې بریښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نیکه څنګ کښې مو تورې معلقې وې تل

دپلار نیکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

دبابا ګانو اونیکونو دلاس نښه ده دا

دتورې قدر زمونږ سترګواولیمونه نه ځي

د پخوانیو خوی عادت مونږ پرېښودلی نشو

د ښکار عادت د باز باښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـــې لمبـــې زمــــونږ پــــه زړوکښـــې کــــه مــــړې شــــويدي اوس

بيابـــه تـــازه شــــي مــــړه اورونــــه لــــه ســـکرونه نـــه ځـــي
بيابــــه اور بــــل کـــــړو دظــــالم اوددښــــمن پـــــه خونـــــه

دانتقــــام جذبــــه زمــــونږه لــــه ســــينونه نــــه ځــــي

کــــــه پــــــه برهــــــان اودلايلوفيصــــــله ونشــــــوه
غوځــــــه اوپرېکــــــړه دچړوتورولــــــه خولونــــــه نــــــه ځــــي

ښکاري باز

بــــــازنيولي پـــــــه منګولوکښـــــــې سيســـــــۍ وه

خونــــــدوره مــــــزه داره ښـــــــه مــــــړۍ وه

چـــــې بـــــې راوړه خپـــــل خاوندتـــــه ســـــلامته

بـــــې څـــــه طمـــــع بـــــې احســـــانه بـــــې منتـــــه

چاويـــــل ورتـــــه چـــــې ای بـــــازه نادانـــــه

څـــــه ليـــــدلی تالـــــه لاســـــه دانســـــانه

چـــې پـــه لاس کښـــې ورکـــوې پخپلـــه ځـــان تـــه

ورتـــــه نيســـــې دهواپرنــــدګان تــــه

ولــــې بــــل مرغــــه نيــــولی لــــه غــــړۍ تــــا

ولــــې ورکړلــــه انســــان تــــه دامــــړۍ تــــا

تاپخپلـــــه ولـــــې نـــــه خـــــوره هواکښـــــې

پــــاتي نشــــوې ولــــې دې لويــــه فضاکښـــــې

لــــه پنجـــو د بنيادمـــه چـــې شـــوې خـــلاص تـــه

څنګـــه راغلـــې ورتـــه بياپـــه دېـــراخلاص تـــه

قــــدرت تــــاله درکــــړی لــــوی وزرونــــه

ستـــا پروازلانـــدي خـــدای کــــړی اوچـــت غرونــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارښې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شپې ته کولی
څه احتیاج لري انسان ته په نړۍ کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې
چې له دې هسکې فضارا ښکته کېږي
دانسان حضورته خپله راتېږي
پټې سترګې تارپه غاړه زندګي کړي
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې
په کوم تاربانده ترلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې
بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو
اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی
په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې اېښې ده دپاره داسیلونه
زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی
زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقرر کړم دوی قصاب دهمنوعانو
یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجوددوی منقاددی

انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی

اس دده په سورلۍ ګوره چې مستي کړي

اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي

په الفت سره تابع وحشي حیوان شي

ښه ملګری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(۱)

زړه يې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي　　ای زما زخمي زړګیه!
مرورله ټول جهانه　　ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پېښ شوی　　دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جداېې　　که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړیږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالیږې نه هېڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته　　ولې شپه او ورځ ځوریږې
راته ووایه څه غوارې　　په څه باندې خوشحالیږې
په کوم ښکلی مخ مین یې　　که دچاپه غم کړیږې
له اسمانه دې زړه شین دی　　که انسان ځنې ویریږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مروریې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

۱ :: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو
التفات اووفاغواړي
که دنازنعمت خاوندنه
مروت اوسخاغواړي
یاپیاله له میوډکه
له پیمخي اشناغواړي
یاسازونه سرودونه
یادمیني دنیا غواړي

دسکوت طلسم مات کړه راته ووایه احوال خپل
له هېچانه مه ویرېږه کړه ښکاره ارزواما ل خپل

ددردمنوپه حال ژاړې
که په کونډویتمانو
شپه او ورځ دې په غوروکښې
وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړې
په فریادبې نوایانو
هرطرف ناري سوري
دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورخه نشته دشپوورځوپه لمن کښې
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښې

ژاړه ژاړه خودي توان دی
وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وړی
که آشناکه نا آشنادی
انسان کله خبردارنن
په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومېږي
ورورد وروړپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتې په انسان کښې

توره شپه توره بلاده
که لوګی دغم داوردی
چې بل شوی په جهان کښې
ددنیاپري سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی
مخ دځمکې پري تک توردی
یادغم توره کېږدی ده
یاجهان تورلکه سکوردی

دجګرواورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه

محاذونه دجنګ جوړشوه
په هرلوری هره خواکښې
فولادي اسمان جوړکړی
طیارو پاس په هواکښې
دګولیو بارانونه
ځکه اوري په دنیاکښې
بې له سرووینو څه نشته
دشپوورځو په میناکښې

دسرووینوعکس پریووت داسمان په کناروکښې
فسادونه شوه برسېره بحرو برغرو او رغوکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده — پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هوره خواکښې — لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي — ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه! — په دیناکښې دوزخونه

له دي پورته شنه آسمانه سره اورونه راوریږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کیږي

دادنیا په حقیقت کښې — ژړوونکی افسانه ده
که په خواشرابخانه وه — نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاریې ډک له اوره — دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه — یاقفس یازولانه ده
پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي — بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري — لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزمانې نه — بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوری سترګي — په هیڅ شانې نه مړیږي
نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښي دي دامونه

ددنیا مزاج بدل شو — رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بېخي نشته — ددې خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه — دهوا څپووړموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته — نه په خاوره نه اوبوکښې
دشبنم په ځای په ګلو له هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه

ددې عصرانسانان اوس — لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبي — میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن — دفولادونهنګان شول
دخوړې مړۍ دپاره — پخلا سپي اوفقیران شول
دیوسف په وینو باندې دلېوه منګولي سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادې تېرې چړې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې — دي د تندرآوازونه
رڼا ورځ پې توره شپه ده — لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالې دي — که دسره اورسیلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته — چې پرې ګرځي لوی ټانکونه
نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول پې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته   عالمونه دجهان شوه
ځوک له لورې هلاکېږي   ځینې کونډې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کېږي   ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته   ځینې ځینې تاجدارا ن شوه
جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې   دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه   ورورډبل ورورما ل ته غل دی
دوه خواره یاران چې ګوري   یوه بل ته اینبی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې   ته به وایې چې منقل دی
دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو   دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړځوک پخپل عهد   نه خجل په خیانت دی
ځوېې لاس برنه وي دوست وي   چې لاس بر شي بل حالت دی
ځوک په دروغونه شرمېږي   دا عجیب خوی و خصلت دی
دمطلب دپاره کاندي سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې   بل قانون کله چلېږي
نقشه هره ورځ دځمکې   په قوت او زوربدلېږي
چې قوي اوزوروردي   پخپل حدکله درېږي
یووطن په زوراوجبر   بل وطن سره ګډېږي
ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

نه خبرشه زما وروره   ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې   زندګي شوله محاله
ضعیفان خلاصېدای نشي   دفرېب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته   ظالمانوله جنجاله
باشرفه ژو ندون کاندي چې له مرګه نه ویرېږي
ما ل وسرېې په امان وي چې له خپل سره تېرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي   ټینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان   فولادي اوآهنین شه
ښې تېرې پنجې پیداکړه   لکه بازاوپاشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه   یاتوتي غوندې رنګین شه
ځېرپښتون شه دامتل دی ځنګه غرهسې کربوړی
کړه سړې اوتودې تېرې داتعلیم کړې ژمې اوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی — ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره — دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنر دی — توریالی موافلاطون دی
فیصله دتېغ په ژبه — دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیدی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوخیږي

توره حق اوحقیقت دی — شریعت پري رڼا کېږي
توري شپې دولس ونو — بې له دې نه سباکیږي
همدغه شرف پې بس دی — چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه — ورنه خوف اوحیاکیږي

توریالیویه حضورکښې سرتیټ کړی افلاطون دی
دتېري توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره — په دیناکښې حکومت کړي
په هغودي تل رحمت وي — چې قایم پري عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې — حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي — په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده دېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تېره توره — په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي — دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره — داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي — دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتېري توري — له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم — سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوریالیو — خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام بې — په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک — که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې — که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا ګټه — یاله خدایه جنت غواړي
تول په توره ګټل کېږي — خوتینک عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندي پي مکان دی
آب دتوري بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښي چي تېرشوي توردي وختونه فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه چي هرڅه جهانګیران دي

ټول د توري په رڼا کښي خپل مقصد ته رسیدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري یو بل ته بښلي

ته ویده وي په ځانګوکښي هیڅ خبرنه وي له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروي نه له شرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول ستانظرکښي و یکسانه
ستاپه سرباندي دپاسه مورکړه توره آوېزانه

په هغه وخت کښي بي ته لاتېره تېغ لاندي ساتلي
فکروکړه څه دپاره خپلي مورداسي روزلي

که پوهېږي زما وروره! دهمدي ورځي دپاره
پښتنه موردځوی سرته ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه درته پاتي له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتورولـه واره

بي دتوري له سپين مخه په بل مخ چي مين نشي
ستا به فرق له څاروی څه وي که قربان په وطن نشي

دوطن په نام وننګ تل سرورکړی هرپښتون دی
له بناغلوپښتنو مونږ ته پاتي داقانون دی
چي دننګ ناموس دپاره ځان وژلوکښي ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښي مالیدلی دامضمون دی

„مړني دي چي یادېږي په سندرواوپه ویر"
دهر نشي ورکولی دتېري توري تاثیر

لکه غرپه هسکه غاړه له آسمان لاندي اوسېږه
که ږلی اوتندراوري له خپل ځایه مه ښورېږه
بي له خدایه بل له هېچا اوله هیڅ شي مه ویرېږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته ځای په ځای ټینګ ودرېږه

(۱) الجنة تحت ظلال السيوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتورولـه واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه
دپښتون شاعر شعرونه
داچې اورې څه له مانه
دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دې زړه کښې
واړه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمه
راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان ختک خوشحال کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده
که اسلام اودينداري ده
تقاضادزمانې ده
اوکه پوهه هوښياري ده
دپښتون عالي فطرت دی
که غيرت ايمانداري ده
ددې تولواې پښتونه
تانه دا اميدواري ده

چې ته بياکړې غېره واره استقبا ل دتېرشوکت ته
څوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به نه وي لويه خدايه
که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې
درست پښتون اوافغان راشي
بياهماغه شپې او ورځې
دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومېنو
بيازمونږه کاروان راشي

دادعاپه څوځواړودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نيموشپوکښې کړې دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم
اميدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو
اميدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی
په دنيابې سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره
سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاريږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې نه ورته نښکاريږي پخپل قام ده پيرزووي

نه خبرپه دغه رازشه
ای زما دسترګوتوره
چې يوازې په دنياکښې
ژوندون نه کيږي هرګوره
هرپيغام چې يوغوړاوري
بل ته هم رسيږي وروره
ديوازې ځان سوداته
وباسه دزړه له کوره

ته بې ناست هغې بېړۍ کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه | په یوه ژبه کړیږئ
په یوه نامه هرکله | اوپه هرځای کښې یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم | سرترسره ته نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښې | لکه یووجودښکاریږئ

چې پردولره یوښکارئ همدغه مودی یو والی
نوک اوری کله بېلیږي نشته تاسوکښې بېلوالی

غم مویوښادي یو وه ده | په زړوکښې یو وینه
زه اوته دیومخ سترګې | خلق موبولي ښی اوکینه
دواړه یوشاني غریږو | مرو د یووجود په مرینه
اختلاف دنظرنشته | چې موجب دبېلتون شینه

سپین اوتوردیوې سترګې کله یوله بل بېلیږي
په بیل رنګ کله دوه ورونه یوله بله پردي کیږي

راشئ !ای پښتنوورونو | یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوند دپاره | به هریوله سرتیریږو
خوشحالي به مویوه وي | په یوه غم به کړیږو
په نامه دپښتنوالی | به مونږ واړه قربانیږو

یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه بېرته یوکوراو کهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي | دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي | له غمونه به خالي شي
د الفت خوواړه اشعاربه | پښتنو په خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه | کورپه کوربه خوشحالي شي

خوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله ډېره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر

زه بې پېژنم شاعردی بل خوک نه دی

چې دالوی جهان وروکی ورته ښکاري

د وربښمواو زربفتو بنایسته توکی

دنادان په تن زروکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼي دمظلوم اوښکې
ددنيا بحرڼدوکی ورته ښکاري

چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني
نا توانه ويرندونکۍ ورته ښکاري

ددنيا فاني عيشونه نعمتونه
دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځينې بوتان جوړوي
غلطه پوهه له سړی ځنې شيطان جوړوي

دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ
جونه اوپېغلې سينګارونه کوي ځان جوړوي

تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار
فېشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي

دودانۍ اميدله هرچانه کېدلی نشي
له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي

چې انساني رڼا پيداشي په مغزوکښې دچا
هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ
واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

غریب ماشوم

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی
نازېږي هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی
چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله
کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی
ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوږې خوږې خبرې
خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی
بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه
دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی
التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي
لاره نلري مجلس ته لرې ناست دی هلته غلی
په مکتب کښې لیده نشې مدرسې ته یې پرېږدي نه
لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی
رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی
دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی
په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي
کبرجن هواته ګوري چې یې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلی

زه بې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره

په ښایست کښې لکه مياشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني

په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره

نه په پوهېږم تقاضاوه دآسمان دا
او که خوی یاطبیعت و د انسان دا

چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولې زماني وه له نظره

دیوسف دغلامی یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو

راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبي په سړی هسې چاري کاندې

قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره ثوک ګوري دخوارانو

خدای راکړی ښه صورت ښکلی سیرت دی
خودخوارحسن لږ قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کېږي
حقیقت زاړه لباس کښې رتل کېږي

ډېرزماپه خېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځې دپردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټ وي دانسانانو
خاورې مښې په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره

ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بدایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپین سپېڅلومه غولېږه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چینجی اوسي دورېښمو په قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکار سپینه رداکښې

دیوسف خیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخاده

راځئ! څېرې کړو داښې جامې رنګینې
پکښې وګوروڅېرې ډېرې ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره

سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکوګرځي وریځې په آسمان کښې بیا
څه ژړاملګري ده دژوندیوې برېښناسره

ټول باغ ژړېدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ
ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښایي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي
لویه بدبختي ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمي دي خدای په هیڅ کورکښې پیدانکړي
یوکورکښې چې ویروي اوبل خاندي له ليلاسره

حسن اونظر

ډرانده بډای په کورکښې ښایسته ښکلی لیلاوه
دنظرخاوند څوک نه و، بیهوده یې تجلا وه

ډیوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و
بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه

دسپین مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو
څه قیمت اوقدرنه و، زړه کښې مینه ددنیاوه

دښایست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه
بینایي د ذوق هیڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه

دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تېرېدلو
دمیووانتظار ډېرو دمادي ګټې سوداوه

دښکلا مېرمن خپه وه، دجما ل څه قدرنه و
بصیرت ته وه محتاجه په نظرپسې شیداوه
ما ل دولت له حده تېرو،واک یې خپل وهرڅه ډېرو
مګرداتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغواړي
که په نيمه څوک پوهيږي دليلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابيناوه

بډای

يو يې لوی بولي هغه بل ورته وروکی وايي

خېټه يې لويه اوکره يې وره ده ډېره

غله يې ډېره مال يې ډېردی هرڅه ډېرورکره

مزدوران وري دي يوه بې بې مړه ده ډېره

کوټه توده ده تشناب تووددی تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي دکدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي

چې تناره کښې خڅېدلی تري پيړه ده ډېره

کوريې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکريې زوړدی خيال يې زوړ ارزو زړه ده ډېره
په يوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نږدې دخپلې مورغېږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اوریده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په دېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګړېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې دېرپخپلې غېږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به پې خوشحا ل اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړې
دمورپه غېږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چاچي ابښي داشين خال ستاپه جبين دی

زما زړه هم دغه له لاسه شين دی

ستا اميل کښي پي سل زړونه دي پييلی

چاجوړکړی ستا دغاړي لونګين دی

جوړه شوی پي دلرله پلوشونه

ستادعشق پرحرارت مي دايقين دی

سورسالودي سره لمبه ده نه پوهيږم

که زما دزړه په سروونو رنګين دی

دجمال پرښتي ته چي جوړولي

ورلېږلی چاسلام چا آفرين دی

معجزه ته دقدرت اودخلقت پي

په رښتيا چي خدای احسن الخالقين دی

خدای دي ستاته په امان له بدوسترګو

دادعا دپرښتوزمونږ آمين دی

دنازميرمني

ووردي خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستی کښي اميل وشکاوه له ياره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګي ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

ده غریبي خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله دیناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تایارانه ده اچولی دنیا داره سره

خبره نه يې ستاپه خویندومیندوڅه تېرېږي

ستاسروکاردی تمام عمرله سینګاره سره

زمونږ له حاله څان خبرکړه په مونږ زړه وسېزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سېګاره سره

عیش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مینه پیداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

یوزړه په لاس کښې ونیسه نورزړونه مه څوروه

مناسب نه دی داخویونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تیار

مه ګوره هیڅ دهغوخلقو له ریباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتګاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لیلی پسې ځم

مکېره په ماهسې ګمان چې په دنیا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په لیلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم
نه یم هغه چې به هرځای ته په هرچاپسې ځم
لوی اوواړه نه پېژنم یم دماشوم په مثال
ځوک چې کړي مینه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام یمه روان دلوېدو ډارنه لرم
نه راستنېږم دسپوږمۍ سپینې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دی دپردۍ باغچې ګلونه غواړي
ددنیا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړی نه یم چې دانه پسې له کوره اوزم
لکه بلبل دګل په لوری په بوراپسې ځم
له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

ښومره به ښه وی

چې په سپین مخ دې زلفې خورې وي
سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي
زه یم اوته یې نازونخرې وي
ښومره به ښه وي، ښومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې
زه جرئت نکړم خوته مستي کړې
شې مهربانه اودلداري کړې
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې مې حیاشي لږغوندي لرې
زه درنزدې شم ته واېې لرې
درته شروع کړم دعشق سندرې
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه
زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه
ته راته واېې دزړه حالونه
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې درته وایم په مایې ګرانه
له ټول عالمه له درست جهانه
ته واېې نه یم دومره ارزانه
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې شم بخوده اوهرڅه وایم
ډېره دې زیاته له حده ستایم
ته راته واېې چې زه خوستا یم
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم

زه بل څوک نه یمه اولاددغریبانوېمه

سکنی وروردعاجزانو د خوارانو یمه

یمه له خاورونه پیداخورمه له خاوروپیدا

دلاس نیالګۍ ددې غریبودهقانانوېمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه

ډېروېرېدلی له نامه دصاحبانوېمه

چې ورته بل نیسي اوبه نورېې بې آبه غوارم

وینوته تږی زه دداسې بادارانوېمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانوېمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډېوولو پتنګانوېمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانوېمه

زما ګناه

نه مې دچاما ل خوړلی نه مې څوک وژلی دي

نه مې چاته ورک شه یا ګم شو! کله ویلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه
نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهیږمه
بدمې چې لیدلی خدایږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لږ غوندې چې جګه کړه
نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه
نوریې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه
پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې دېرکاږه درته ولاړدي تیټ سرونه هم
ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هیڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي
ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لورمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل
ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب

وربل یې ماپه خوب کښې پریشان لیدلی دی
ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلو هارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان لیدلی دی
کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان لیدلی دی
داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپین مخ مې چې سباغوندې روښان لیدلی دی
تعبیرېې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان لیدلی دی
مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پېزوان لیدلی دی
زه پټې سترګې نه یمه په هرخه اوس پوهېږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان لیدلی دی
عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان لیدلی دی
له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ایسارکړم
صیاده! ماخوخورنکه زندان لیدلی دی
که هربورانه وزنې خیال اوفکرمې مه وزنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان لیدلی دی

انسان

زه جسم نه یمه ماروح ددې جهان وګڼه
تیټ مې مه بوله بام دخوني مې آسمان وګڼه
دخاوروګټوپه تخت ناست یم په هواکښې ګرځم
ټول حیوانات مې دې تابع ماسلیمان وګڼه
تیاره کښې نه یم په آسمان کښې مې ډیوه بلېږي
دآسمان واړه ملایک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داتــــــول نقشـــــــونه دجهـــــــان اومختلـــــــف رنګونـــــــه

زمـــــــا پـــــــه ذوق او ارادې پســـــــــــې روان وګڼـــــــــــه

پـــــــه کايناتوبانـــــــدې زه هرقســـــــم لـــــــوبې کـــــــوم

بحروفضـــــــامې دپـــــــوې منـــــــدې ميـــــــدان وګڼـــــــه

شـــــــکايت نکـــــــړم لـــــــه آســـــــمانه خـــــــه ګيلـــــــه نلـــــــرم

زمـــــــا لـــــــه لاســـــــه دفلـــــــک خيـــــــرې ګرېـــــــوان وګڼـــــــه

ســـــــره لـــــــه دومـــــــره اقتـــــــداره چـــــــې قـــــــدرت راکـــــــړی

پـــــــه نـــــــری تارکښـــــــې مـــــــې دزلفـــــــوآوېزان وګڼـــــــه

دښـــــــکلومينه مـــــــې پـــــــه عقـــــــل وفکرلـــــــوبې کـــــــوي

چـــــــې ســـــــتا وربـــــــل شـــــــي پرېشـــــــان ماپرېشـــــــان وګڼـــــــه

دعشـــــــق پنجونـــــــه نـــــــه خلاصـــــــېږم دلښـــــــکروپه زور

دايازمينـــــــــه کښـــــــــې اسيرشهنشـــــــــاهان وګڼـــــــــه

دليلـــــــی يواشـــــــارات بـــــــس دی دعاقـــــــل دپـــــــاره

دعشـــــــق سوداکښـــــــې ليـــــــوني ډېرهوښـــــــياران وګڼـــــــه

دعشـــــــق اومينـــــــې پـــــــه حـــــــرم کښـــــــې زه لـــــــوی شـــــــوی يمـــــــه

خـــــــوک چـــــــې بـــــــې مينـــــــې ژونـــــــدکوي هغـــــــه حيـــــــوان وګڼـــــــه

چـــــــې دجمـــــــا ل ډېـــــــوه شـــــــوه بلـــــــه پتنګـــــــان شـــــــوه پيـــــــدا

لـــــــومړی پتنـــــــګ ددغـــــــې شـــــــمع تـــــــه انســـــــان وګڼـــــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړ شوه؟

زما دآه له حرارته دوزخونه جوړ شوه
له تورلوګی نه بې داپورته آسمانونه جوړ شوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه
چې توبې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړ شوه

چې سرمی تیټ کړ خپل ګریوان ته دمعناپه لټون
له یوه څاڅکی راته لوی لوی دریابونه جوړ شوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هري قطري نه بې حسابه ګوهرونه جوړ شوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې
شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړ شوه

چې آبادی ته مې کړه مخه ټول جهان شو ګلزار
له سپېروخاوروښایسته ښکلي ښارونه جوړ شوه

سره او سپین ما چې په نظردمحبت ولیدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړ شوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زرو دپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړ شوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـــه خپلـــه لاســـه بتـــان جـــوړکړم بنـــدګي يـــې کـــوم

باطـــل خـــدايان راتـــه دوهـــم لـــه مضـــمونه جوړشـــوه

نـــه وم خبرچـــې ځـــه کـــوم دڅـــه مقصـــددپاره

رانـــه پـــه لوبوکښـــې اتـــوم څخـــه بمونـــه جوړشـــوه

عدالت

فـــرق دحـــق اودبـــاطلولوی حکمـــت دی

ددمـــاغ اوزړه همدغـــه عبـــادت دی

چـــې صـــادق اوخـــاين بېـــل کـــړي يولـــه بلـــه

اوس پـــه کـــار مونږتـــه همـــدومره بصـــيرت دی

بـــې لـــه علمـــه بـــې لـــه عدلـــه بـــې لـــه رحمـــه

پـــه چابانـــدې رواکلـــه حکومـــت دی

کـــه مـــې څـــوک پـــه لښـــته ووهـــي ظـــالم دی

کـــه قـــانون مـــې غوڅـــوي ســـرعدالت دی

ديـــوه شـــخص نـــوکري خـــوغلامي ده

لـــوی عـــزت دخپـــل وطـــن اوقـــام خـــدمت دی

چـــې خپـــل ځـــان ګڼـــي خـــادم دخادمـــانو

پـــه دې رازښـــه پوهيـــدلی نـــن" الفـــت" دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران

زمونږ په محله کښې يودوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل ماموريه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړي يې پيتې وي دوی ښوروا له موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

ميوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارماموريڼ واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډۍ صفت يې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار يې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پيروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل ماموركره كله سابه كله ښوروا وي

په مياشت کښې دي يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دپوروړو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال يې داوي

هغه څنګه ماموردی ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښې دی هغه ځنې بهتردی

هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي داپې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هریووایي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه پې کوو مکرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهیږم څه پرې کیږي

سم نشي دریدلی ډیرکریږي اوتپیږي

سرتیټ غاړه کږه شي لاس سینې نه نه بیلیږي

اوضاع اوحرکات یې تیټ اوپست رامعلومیږي

زمونږ په مامورینو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومدیران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداامورسره جلاکړو

دایوهرځای کښې وستایو د ابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتمیزوکړو دحق جذبه پیداکړو

لایق اونالایق وپیژنووطن رڼا کړو

ترڅوبه پټوو سترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن ویښوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه

دحق جذبه ده چې په ځوی دپلاربوتان ماتوي

یوه سړي باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده تینګ دی یوپه سله تقلید

دارازسدونه خاوندان دتینګ ایمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قیدونه

که هرچامات کړه هغه مکردشیطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کېږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصیت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکیږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنیکه په قدم مه ځه حقیقت پسې ځه!

هغه دودپرېږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه
دحق ورمېږمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

که ځنډې کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهیږې؟ چې ګردونوکښې دلارو

راځي هسې يومېلمه له کوم هېواده

چې بې خپل کالي څنډلی په څووارو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهانګردو

مخ اوخت باندې پې پروت دلارې ګردو

ماوې څه دې ولېدل په دې جهان کښې

ويلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پيداډېرعالمونه

چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه

يوڅوورځې بې دژوندسندرې ووې

بېرته خاورې شوه اوچت بې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران و خو باقي بې لا آثارو

يومرغه په دېوا ل ناست داېې ګفتارو

دغه زوړدېوا ل چې ګورئ په يووخت کښې

جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي
یابخارله دریابونوپه هواشي
یوه ورځ به هم زمونږ له خاورو دورو
یوګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرداوملت

(۱)

په زرګونوکلوژونودکړي ملتونه
په قرنو قرنو حملې وي ولسونه
د افرادو دعروج هسې مثال دی
لکه وي چې دریابو نوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی
دملت اجماع قانون دشریعت دی
پس دخدای اودرسول له امرونهی
دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که څه نه وي دمغزو په پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست یې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټولې راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زېږنده دغسې کتوده

سرېتوب

دتوتیانو له وینه دامعلومېږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي
سړی نه دی چې یې کاردسړو نه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه یې مه بوله تورکانړی دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکربانـدي کارکول دی
خپلو تولو کوښښو خپلو نقشو نه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لویږم
ځوک مې نه ویني په سترګوچې څه کېږم
دښایست قدرمې هېچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډیموکراسي

پرســـــــــتش دیـــــــوه تـــــــن بـــــــت پرســـــــتي ده
دمســـــــــــــــلک پیـــــــــــــــروي لویـــــــــــــــه ازادي ده
پـــــه کـــــوم ځـــــای کښـــــې چـــــې یـــــوفکرکړي کارونـــــه
هلتـــــه خوشـــــې مهمـــــل لفـــــظ دیموکراســـــې ده

دروح اطمينان

هغـــــه ځـــــای کښـــــې وي دژونـــــد واړه خوندونـــــه
چـــې خـــوک نـــه وینـــي څـــه زجربـــې قانونـــه
اطمینـــــــــــــان دروح اوفکرهلتـــــــــــــه بویـــــــــــــه
چـــــې اصـــــول اوقـــــوانین کـــــوي کارونـــــه

صبر

(۱)

ځینـــــــې وایـــــــي صـــــــبرغم کښـــــــې نـــــه ژړل دي
داولادپـــــه مړینـــــه ږیـــــره نـــــه شـــــکول دي
کـــــه صـــــحیح معنـــــايي غـــــواړې زمـــــا جانـــــه
پـــه سختیوکښـــې دخپـــل ځـــان نـــه بایلـــل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه خوک وېرېږي
یا هرشي ته لکه ووږکی هوسېږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړي
یاخوک زیات له ضرورته په قارېږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحرووي په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکېږي
لکه ورکه چې سپوږمی شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دي زلېخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده
که خپل ځان دي ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپاري ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې
فکر روي ددماغونوبنګلوکښې
په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي
محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه
چې بې اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخوزره نه صبرېږي چې عادت شي
دښمن هم سړی ته خوږشي چې ياري شوه

فکر او کار

(۱)

چې له لري سړی کاندې سنجشونه
کارته نه رانږدې کېږي کړي فکرونه
له دې فکراوسنجشه پيداکيږي
دماغونوکښې سودازړوکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زیارکړي

چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي

چې عمل اوفکریوله بله بېل شي

عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په کودرپېغلومنګي خپل ډکول

یومنګی دډکېدووخت کښې ویل

تړي نه یواوبه څکوخونه پوهېږو

چې څه رازبه وي دتړی اوبه څکل

(۲)

په رښتیا چې څوک منګی غوندې ډکېږي

ورو تړوله احواله څه خبرېږي

په کندوانوڅوک پړه نه شي اچولی

که په لوږه دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وایې سوی سوی پتنګان

چې مونږ پېژنوسېزونکی دخپل ځان

مونږله شمع، شمع اورله تیلی واخیست

(c) ketabton.com: The Digital Library

تيلی واخيست اورله لاسه دانسان

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالېږي
ستاله باغه دبهارورمه تاوېږي
ښايسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښي
بوراګان دي په ګلونو تېرېږي

(۲)

ګوره پري نږدې داځمکه هسې شاړه
دنياده ستا دغوايي په ښکرولاړه
نن ملاتيته کړه خپل کارته غفلت مکړه
بيا پخپل چمن کښي ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپيداشو
فکر او ذوق سره يوځاى شوه ښه نظرپيداشو
ښايست پې وليده دعشق پکښې اثرپيداشو
له دغو ټولونه بياشعراو هنرپيداشو

مات کودړی

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویلی زه وم روغ منګی کلال جوړکړی

دلته لوبوکښې زه مات یوه څلمی کړم

یوې پېغلې په اوږوومه راوړی

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی

مات کودړی سره هم دعشق داستان دی

ډېرمین په دې ګودردې یوځای شوي

ډېرمنګې دلته مات شوي لېدبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه

چې کتل مې په کوځوکښې خوشحالي وه

یوناڅاپه راپیداکوم لیوني شو

ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې

که له پاسه مې راغورځوي دلاندې

تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دااميدي څوک له مانه هيڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخوومره لوی حکمت دی

ژوندپاره ډېرضروردا حرارت دی

مګرګوره دآسمان سپینې سپوږمۍ کښې

خاوند اینبی دجمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمردژوندګوهرشته

دسپوږمۍ رڼا کښې بل کیف واثرشته

په جهان کښې دي ضروردواړه څیزه

ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې خه کړی په جهان کښې سلیمان دی

مالیدلی په قدرت کښې دانسان دي

په رښتیا که ته خه کارورځنې واخلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شــــــپي او ورځــــــــپ هغـــــــه ســـــــپين اوتوردپـــــــوان دي

(۲)

څـــــــه چـــــپ غوښـــــــتی ســـــــليمان دســـــــبا ښـــــارنه
تـــــه پـــــي مـــــومي دســـــبا ورځــــــپ لـــــه کارنــــه
دبلقــــــيس تخـــــت بـــــه دســــــترګو رپ کښــــــپ راوړی
دا اميـــــــــدکيري دشـــــــــپو ورځولــــــــــه زيارنــــــــه

حقيقت

(۱)

کبـــــــان وايـــــــي ژونديپـــــــدادی لـــــــه دريابـــــــه
ســـــــــمندروايي چـــــــــپ دی داورلــــــــه تابــــــــه
لټــــــــوي پــــــــي دهوامرغــــــــان هواکښــــــــپ
حقيقـــــــــــت ورک دی ددهرلـــــــــــه کتابـــــــــــه

(۲)

بلبـــــــل وايـــــــي دګـــــــل رنـــــــګ دی دســـــــتايلو
نســــــيم وايــــــي خوشــــــبويي بويــــــه دورلــــــو
فيصـــــــله درنـــــــګ وبـــــــوی شـــــــوله مشـــــــکله
ســـــــرګردانه کـــــــړ نســـــــيم شـــــــوردبلبلو

(۳)

ځينــــــي وايــــــي غــــــوتی خانــــــدي هوســــــيري
زره تنګـــــی نـــــه نجـــــات مـــــومي چـــــپ غـــــوريږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینـــــــې نــــــوروايي لــــــه ډېـــــرې زړه تنګــــــی نــــــه
زړه يــــــې چــــــوي اوګريـــــــوان يـــــې څيـــــری کېــــــږي

ثواب

دبـــــــــــــــــډای ثــــــــــــــواب دوری مـــــــــــــــــړول دی
دفقيرثـــــــــــــواب روژې خــــــــــــدای تــــــــــــه نيــــــــــــول دی
غــــــازي وژنــــــــــي بــــــــل ســـــــــړی ثـــــــواب دپـــــــاره
دشـــــــــهيدثواب خپــــــل ځـــــــان پــــــــه بــــــل وژل دی

دشاعرشعار

پـــــه سرکښـــــي فکــــــردوطن پــــــه زړه کښـــــې مينـــــه ديـــــار
دزوراوظلــــــــــم لـــــــــوی دښــــــــمن دازادی طرفــــــــــدار
پــــــــه حــــــــق ويلومـــــــــاتوي بــــــــت اوطلســـــــــم دډار
شـــــاعر دپـــــــاره مناســــــب دی همدغســــــــې شـــــــعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت پېژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زېږېدلی دی.
پلار یې میرسید پاچا اونیکه یې سید فقیر پاچا دی.
په ۱۳۱۴ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱۶ کښې د انجمن ادبي له غړیتوب سره د زیری د جریدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بیا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جریدې مدیر.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبایلو عمومي مدیر.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حیث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغیو خلقو د شورى اتمې دورې ته وکیل وټاکه.
په ۱۳۳۴ کښې د جلال اباد له خوا د لویې جرګې وکیل وټاکل شو.
په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئیس مقررشو او د پوهنی دوزارت د عالي شورى په غړیتوب ومنل شو.
همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبیاتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئیس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جریدې د امتیاز خاوند هم و، چه د لیکوالۍ ډېر زیات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامینو په لیکلو اوتهیه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زیاتې مقالې یې په دې جریده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه یا د اداری په نامه نشر شوي.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.
۲- بله ډیوه.
۳- لغوي څېړنه.
۴- پښتو سندرې.
۵-عالي افکار.
۶- څه لیکل یا لیک پوهه.
۷- ادبي بحثونه.
۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
۱۰- د آزادی پیغام.
۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخیالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱۴- غوره نثرونه.

۱۵- املاً او انشأ.

۱۶- لیکوالی (املاً او انشأ) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډېر زیاتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وینا.

هغه کتابونه یې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی خرک (دپښتو لغاتو مقایسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظریات.

۴- ښه لمسون.

۵- د ټولني علم (ترجمه).

۶- د موفقیت لار (ترجمه).

نورو هیوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د یوه هیئت په مشرۍ پېښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د یوه کلتوري هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د یوه هیئت په غړیتوب مونشن ته تګ د مستشرقینو په ۲۴ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

۴- د ۱۳۳۷ د میزان په ۳ مه تاشکند ته د یوه هیئت په غړیتوب د اسیائي او افریقائي لیکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولني په بلنه.

۶- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د یوه هیئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقینو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولني په بلنه.

په دغو سفرونوکښې یې دا ځایونه لیدلی دی.

مسکو- لیننګراد-.سوچی- باکو-.دوشنبه- تاشکند- کیف- ولګاګراد- تفلیس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.

په دې سفر ونوکښې یې په رسمي دعوتونوکښې ډېرې وینا وې کړی اوکنفرانسونه یې ورکړیدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژړه وينا

دالفت اشعار

www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library